

www.ntnu.no

KRONIKK & DEBATT

Kabler og kvoter

ENERGI
Anders Skonhoft



Direktør Knut Kroepelien fra Energi Norge fortsetter agitasjonen for at eksport av norsk energi vil erstatte kullbasert energi i Tyskland og ellers i Europa (Klassekampen 22. januar).

EUs klimakvotesystem (EU ETS), som norsk energiproduksjon er en del av, betyr at det settes en grense ('cap') på hvor mange tonn klimagasser som kan slippes ut hvert år. Dette er EUs såkalte kvotepliktige sektor. En kvote svarer til ett tonn utslipp av CO₂. Kvoter både gis bort og auksjoneres bort til bedrifter i kvotepliktig sektor. Disse kan så igjen selges og kjøpes av bedrifter, og det dannes et marked for kvoter.

Det er kvotegrensen ('cap') som bestemmer det årlige utslippet, mens kvotegrensen sammen med kjøp og salg av kvoter gir kvoteprisen (euro per tonn). Utslippet kan kun reduseres hvis kvotegrensen ('cap') reduseres.

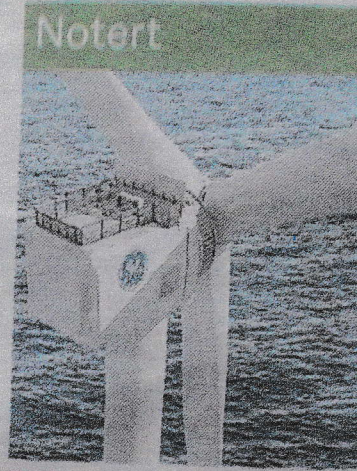
Klimagassutslippet i kvotepliktig sektor for inneværende periode 2013–2020 ble fastsatt i 2012. På grunn av

lav kvotepris har en del av gratiskvotene blitt trukket tilbake, og dette har betydd redusert utslipp.

Nå forhandles det om EUs klimakvotesystem for årene 2021–2030. Et viktig spørsmål er hva som bestemmer de årlige kvotene ('cap') i denne perioden. Svaret her er 'mange ting', som for eksempel EUs klimapolitikk, forhandlingsstyrken til kullindustrien, forventet energipris og så videre. Det er vanskelig å si hvilken virkning økt tilgang på mer fornybar energi vil ha. Men mer tilgang av norsk fornybar energi vil uansett ikke ha noen effekt, ene og alene fordi denne produksjonen i den store sammenhengen er helt neglisjerbar.

Altså: Når kvotegrensen ('cap') er satt for et år, eller en periode av flere år, er det altså slik at mer fornybar energiproduksjon ikke har noen effekt på klimagassutslippet i kvotepliktig sektor. Men kvoteprisen påvirkes generelt, med sannsynlig effekt at mer fornybar energi gir lavere kvotepris. Effekten av lavere kvotepris er at insentivene til å erstatte fossil teknologi reduseres.

Anders Skonhoft,
professor samfunnsøkonomi NTNU
anders.skonhoft@ntnu.no



Rekordstor: Det største vindkraftverket i verda skal reisas i Rotterdam til sommaren, 260 meter høgt.

Foto: GE Renewable Energy

Rotterdam får vindkraft-kjemp

Nederland. Til sommaren får hamna i Rotterdam ein nattraksjon: det største vindkraftverket i verda.

Dei 107 meter lange rotorblada på GE Haliade-X 12 MW strekkjer seg 260 meter over bakken på det høgste. Meininga er at den gigantiske vindturbinen skal plasserast ute i havet, men produsenteren GE vil først teste prototypen på land, skriv det svenske fagbladet Ny Teknik.

Kraftverket får ein effekt på 12 MW og ein årsproduksjon på 67 GWh per år – eit tidels Alta kraftverk. Produksjonen svarer til straumbehovet hos 16.000 europeiske hushald. ©NPK

Flest branner på fredager

Boligbranner. Boligbranner økte med 31 prosent fra 2017 til 2018, viser tall fra alarmselskapet Verisure.

Det ble registrert flest boligbranner i mai i fjor, som er den enkeltmåneden med høgast frekvens av branntilfeller blant selskapets boligkunder på åtte år.

Videre viser statistikken at det var flest branner på fredager, og tidsperioden mellom klokka 18 og 19 var mest

Det nye biblioteket

seg ned i sofaen. Jøss, en litteraturinteressert storfa-